

Scenarij učenja – „Demografski savjetnici Ujedinjenih naroda“

Autor:	Iva Starčević
Naziv predmeta:	Geografija
Odgojno-obrazovni ishod:	GEO SŠ B.2.2. Učenik analizira uzroke i posljedice suvremenih demografskih procesa na lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj razini s pomoću tablica, grafičkih prikaza i geografske karte.
Tip sata:	Obrada novog gradiva
Oblik rada:	Grupni, frontalni, individualni, prezentacija rezultata
Nastavne metode:	metoda razgovora metoda problemske nastave metoda istraživačkog rada suradničko učenje metoda analize statističkih podataka metoda prezentacije metoda demonstracije
Vrednovanje	Učenje kao učenje
Razina složenosti primjene IKT:	jednostavna
Ključni pojmovi:	demografska tranzicija natalitet mortalitet prirodni prirast/pad stopa fertiliteta populacijska piramida starenje stanovništva razvijene i zemlje u razvoju demografska politika

Tijek nastavnog sata	Aktivnosti učenika
1. Uvodni dio (5 minuta) Aktivnosti nastavnika - Pozdravlja učenike i najavljuje nastavnu temu. - Prikazuje dvije dobno-spolne piramide koje predstavljaju države različitog stupnja demografskog razvoja. - Potiće učenike na promatranje i usporedbu postavljanjem pitanja: - Što primjećujete na prikazanim piramidama? - Koja piramida prikazuje mlađe stanovništvo, a koja starije?	- Promatraju prikazane populacijske piramide. - Samostalno uočavaju razlike među prikazima. - Iznose pretpostavke o razvijenosti država i dobnoj strukturi stanovništva. - Sudjeluju u zajedničkoj raspravi.

- Što mislite, koji bi mogli biti uzroci tih razlika?
- Vodi kratku raspravu i usmjerava učenike prema zaključku da se stanovništvo država razvija kroz različite faze demografske tranzicije.
- Predstavlja cilj sata i objašnjava da će učenici preuzeti ulogu demografskih stručnjaka Ujedinjenih naroda.

2. Glavni dio – Istraživački zadatak (25 minuta)

Aktivnosti nastavnika

- Organizirira učenike u šest skupina
- Svakoj skupini dodjeljuje dvije države različite dobno-spolne strukture te pripadajuće populacijske piramide (piramidu za svoje države pronaći na <https://www.populationpyramid.net/>).
- Dijeli radni list s istraživačkim zadacima i objašnjava kriterije uspješnosti.
- Obilazi skupine tijekom rada, postavlja potpitanja i usmjerava učenike prema samostalnom zaključivanju bez davanja gotovih odgovora.
- Potiče učenike da argumentiraju svoje tvrdnje koristeći statističke pokazatelje i izgled populacijskih piramida.
- Podsjeća učenike da će rezultate predstaviti ostalim skupinama putem plakata izrađenog u Canvi.
- Svaka skupina dobiva radni list s istraživačkim zadacima:
 1. Analizirati natalitet i mortalitet.
 2. Analizirati prirodni prirast.
 3. Protumačiti populacijsku piramidu.
 4. Odrediti fazu demografske tranzicije.
 5. Predložiti dvije mjere kojima bi država odgovorila na svoje demografske izazove.

3. Izlaganje skupina (10 minuta)

Aktivnosti nastavnika

- Poziva predstavnike skupina na predstavljanje.
- Moderira raspravo između skupina.
- Bilježi ključne zaključke na ploču ili digitalnu prezentaciju.

- Unutar skupine raspodjeljuju zadatke (analiza piramide, analiza statističkih podataka, zapisivanje zaključaka, izrada plakata).
- Analiziraju dodijeljene dobno-spolne piramide.
- Uspoređuju natalitet, mortalitet i prirodni prirast dviju država.
- Određuju fazu demografske tranzicije za obje države.
- Predlažu mjere demografske politike primjerene analiziranoj državi.
- Izrađuju zajednički plakat u Canvi.
- Objavljuju plakat u Google Classroomu.

- Predstavljaju zaključke.
- Argumentiraju odabranu fazu demografske tranzicije.
- Odgovaraju na pitanja drugih učenika.
- Individualno ispunjavaju tablicu sinteze za svaku prezentiranu državu
- Sudjeluju u raspravi i uspoređuju rezultate drugih skupina.

• Povezuje prezentirane primjere s modelom demografske tranzicije i naglašava sličnosti i razlike među državama. Kriteriji uspješnosti koje promatra nastavnik: • točno određena faza demografske tranzicije • argumentirano obrazloženje na temelju dobno-spolne. • jasno objašnjeni demografski pokazatelji • predložene primjerene mjere demografske politike • kvalitetna suradnja u skupini i jasno izlaganje. 4. Završni dio i vrednovanje (5 minuta) Aktivnosti nastavnika • Dijeli izlazne kartice. • Naglašava važnost samovrednovanja vlastitog učenja. • Nakon prikupljenih odgovora analizira najčešće poteškoće i planira njihovu obradu na sljedećem satu.	• Učenici rješavaju izlaznu karticu. • Samostalno ispunjavaju izlaznu karticu. • Procjenjuju vlastito razumijevanje obrađene teme. • Predlažu sadržaje koje bi željeli dodatno istražiti.
--	--

Prilog 1. Prijedlog radnih listova za šest skupina s istraživačkim zadacima

Skupina 1 – Niger i Japan

Skiciraj dobno-spolne piramide za obje države koristeći podatke sa web stranice

<https://www.populationpyramid.net/>

--	--

Zadatci:

1. Opiši oblik dobno-spolne piramide.
2. Procijeni natalitet i mortalitet.
3. Odredi fazu demografske tranzicije.
4. Navedi dva demografska izazova države.
5. Predloži dvije mjere demografske politike.
6. Usporedi ovu državu s drugom državom dodijeljenom skupini.

Skupina 2 – Uganda i Njemačka

Skiciraj dobno-spolne piramide za obje države koristeći podatke sa web stranice

<https://www.populationpyramid.net/>

--	--

Zadatci:

1. Opiši oblik dobno-spolne piramide.
2. Procijeni natalitet i mortalitet.
3. Odredi fazu demografske tranzicije.
4. Navedi dva demografska izazova države.
5. Predloži dvije mjere demografske politike.
6. Usporedi ovu državu s drugom državom dodijeljenom skupini.

Skupina 3 – Mali i Hrvatska

Skiciraj dobno-spolne piramide za obje države koristeći podatke sa web stranice

<https://www.populationpyramid.net/>

--	--

Zadatci:

1. Opiši oblik dobno-spolne piramide.
2. Procijeni natalitet i mortalitet.
3. Odredi fazu demografske tranzicije.
4. Navedi dva demografska izazova države.
5. Predloži dvije mjere demografske politike.
6. Usporedi ovu državu s drugom državom dodijeljenom skupini.

Skupina 4 – Čad i Italija

Skiciraj dobno-spolne piramide za obje države koristeći podatke sa web stranice

<https://www.populationpyramid.net/>

--	--

Zadatci:

1. Opiši oblik dobno-spolne piramide.
2. Procijeni natalitet i mortalitet.
3. Odredi fazu demografske tranzicije.
4. Navedi dva demografska izazova države.
5. Predloži dvije mjere demografske politike.
6. Usporedi ovu državu s drugom državom dodijeljenom skupini.

Skupina 5 – Demokratska Republika Kongo i Južna Koreja

Skiciraj dobno-spolne piramide za obje države koristeći podatke sa web stranice

<https://www.populationpyramid.net/>

--	--

Zadatci:

1. Opiši oblik dobno-spolne piramide.
2. Procijeni natalitet i mortalitet.
3. Odredi fazu demografske tranzicije.
4. Navedi dva demografska izazova države.
5. Predloži dvije mjere demografske politike.
6. Usporedi ovu državu s drugom državom dodijeljenom skupini.

Skupina 6 – Afganistan i Španjolska

Skiciraj dobno-spolne piramide za obje države koristeći podatke sa web stranice

<https://www.populationpyramid.net/>

--	--

Zadatci:

1. Opiši oblik dobno-spolne piramide.
2. Procijeni natalitet i mortalitet.
3. Odredi fazu demografske tranzicije.
4. Navedi dva demografska izazova države.
5. Predloži dvije mjere demografske politike.
6. Usporedi ovu državu s drugom državom dodijeljenom skupini.

Prilog 2. Tablica za individualni rad učenika (praćenje izlaganja)

Ime i prezime: _____

Razred: _____

R. br.	Država	Faza demografske tranzicije	Glavni problem	Predložena mjera
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

9				
10				
11				
12				

Prilog 3. Izlazna kartica

Izlazna kartica

Ime i prezime: _____

Razred: _____

1. U kojoj fazi demografske tranzicije nalazi se država koju je analizirala moja skupina i po čemu to zaključujem?

2. Koju sam novu spoznaju danas stekao/la?

3. Koje mi je pitanje ili pojam još uvijek nejasan?

4. Kako mogu primijeniti današnje znanje pri razumijevanju demografskih problema Hrvatske ili neke druge države?

5. Ocijeni svoje sudjelovanje u radu skupine ocjenom od 1 do 5 i ukratko obrazloži svoj odgovor.

Bodovi: /5

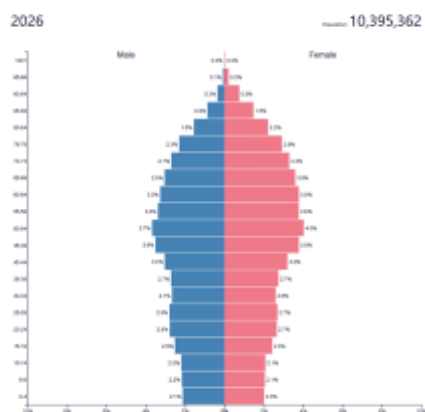
Prilog 3. Powerpoint prezentacija

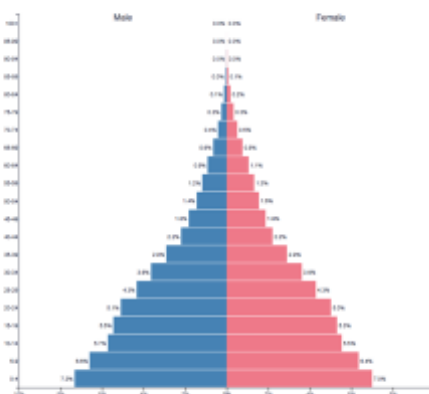
DEMOGRAFSKI SAVJETNICI UJEDINJENIH NARODA

USPOREDI....

Portugal

Etiopija

- Grupni rad
- Radni listovi s istraživačkim zadatkom
- Izrada digitalnog plakata u Canvi
- Postaviti u google classroom na za to predviđeno mjesto
- Predstavnik skupine predstavlja rad svoje grupe

- Izlazna kartica

